

Pradžia>Jūsų teisės>Nusikaltimų aukos>Nukentėjusiųjų teisės pagal šalis

Civilinės teisėnos srityje nebaigtos procedūros ir procesai, pradėti iki pereinamojo laikotarpio pabaigos, bus tęsiami pagal ES teisę. Remiantis abipusiu susitarimu su Jungtine Karalyste, atitinkama su Jungtine Karalyste susijusi informacija E. teisingumo portale bus saugoma iki 2024 m. pabaigos.

Uhrien oikeudet jäsenmaittain

Anglija ir Velsas

Laissa taataan **rikoksen uhrille** tiettyjä henkilökohtaisia oikeuksia ennen oikeudenkäyntiä, sen aikana ja sen jälkeen. Hän voi myös saada rikoksen uhreille tarjottavaa apua ja vaatia korvausta rikoksesta aiheutuneista vahingoista.

Englannissa ja Walesissa rikosoikeudellinen menettely aloitetaan tutkinnalla, jonka aikana poliisi hankkii todisteita. Saatuaan tutkinnan valmiiksi poliisi päättää vähemmän vakavien rikosten yhteydessä, nostetaanko epäilty vastaan syyte. Muissa tapauksissa asia saatetaan syyttäjälaitoksen käsiteltäväksi. Syyttäjä tutkii, onko realistista katsoa näytön riittävän epäillyn tuomitsemiseen ja vaatiiko yleinen etu syytteen nostamista epäilty vastaan. Jos syyttäjä päättää, ettei syytteen nostamiseen ole aihetta, asian käsittely lopetetaan. Muussa tapauksessa syyttäjä ilmoittaa syyttämispäätöksestä poliisille, joka nostaa syytteen epäilty vastaan. Sen jälkeen asia saatetaan tuomioistuimen käsiteltäväksi.

Lievempiä rikoksia käsitellään *Magistrates' Court* tuomioistuimissa, jotka toimivat yleensä kolmen maallikkotuomarin (*lay magistrates*) ja harvemmin yhden ammattituomarin kokoonpanossa. Vakavampia rikoksia (kuten raiskauksia ja ryöstöjä) käsittelevät alemman oikeusasteen *Crown Court* rikostuomioistuimet yhden ammattituomarin ja valamiehistön kokoonpanossa. Valamiehistöön kuuluu 12 jäsentä, jotka valitaan satunnaisesti tavallisista kansalaisista. Valamiehistö kuuntelee oikeudenkäynnin aikana esitettävät todisteet ja päättää, onko vastaaja syyllinen rikokseen. Tuomari ratkaisee oikeudenkäynnin aikana esille tulevat oikeudelliset kysymykset, kuten sen, sallitaanko tiettyjen todisteiden esittäminen. Jos valamiehistö toteaa vastaajan syylliseksi oikeudenkäynnin päätteeksi, tuomari päättää, mikä tuomio rikoksesta määrätään lain mukaisesti.

Tarvittavat tiedot löytyvät alla olevien linkkien kautta

1 - Rikoksen uhrin oikeudet

2 - Rikosilmoituksen tekeminen ja rikoksen uhrin oikeudet rikostutkinnan tai oikeudenkäynnin aikana

3 - Rikoksen uhrin oikeudet oikeudenkäynnin jälkeen

4 - Korvaus

5 - Rikoksen uhrin oikeus saada tukea ja apua

Päivitetty viimeksi: 30/01/2019

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetyistä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.

Dèmesio! Šiame puslapyje originalo kalba ([en](#)) neseniai atlikta pakeitimų.

Puslapi jūsų pasirinkta kalba šiuo metu rengia mūsų vertėjai.

1 - Oikeuteni esitutkinnassa**Milloin ja missä voin tehdä rikosilmoituksen?**

Miten voin seurata mitä viranomaiset tekevät rikosilmoitukseni jälkeen?

Miten pääsen osalliseksi rikostutkinnassa?

Mitkä ovat oikeuteni todistajana?

Olen alaikäinen. Onko minulla erityisiä oikeuksia?

Mitä informaatiota saan poliisilta tai uhrien tukijärjestöiltä esitutkinnan aikana?

Voinko saada oikeusapua?

Miten voin saada suojaa, jos olen vaarassa?

Mitä palveluja ja millaista apua voin saada esitutkinnan aikana?

Onko minulla mahdollisuus tehdä sovinto rikoksenteikijän kanssa?

Miten juttuni etenee esitutkinnan jälkeen?

Voinko valittaa, jos juttua ei viedä oikeuteen?

Olen ulkomaalainen. Miten oikeuteni on suojattu?

Lisätietoja**Milloin ja missä voin tehdä rikosilmoituksen?**

Englannissa tai Walesissa rikoksen uhriksi joutunut henkilö voi tehdä **rikosilmoituksen poliisille**.

Rikosilmoituksen voi tehdä soittamalla rikospaikkaa lähimpänä olevalle [poliisiasemalle](#) tai käymällä siellä. Jos asialla ei ole kiire, rikosilmoituksen voi tehdä soittamalla paikallispoliisin numeroon 101. Kiireellisissä tapauksissa voi soittaa hätänumeroon 999 tai 112.

Jos uhri on turvapaikanhakija tai pakolainen, hän voi myös ottaa yhteyttä keskitettyyn asiointipisteeseen ([One Stop Service](#)) jossa häntä autetaan löytämään lähin poliisiasema ja hänelle järjestetään tarvittaessa maksuton tulkki.

Jos rikosilmoituksen tekeminen tuntuu uhrista hankalalta, hän voi pyytää jotakuta muuta tekemään sen hänen puolestaan. Hän voi myös tehdä **rikosilmoituksen anonymisti** [Crimestoppers](#)-järjestölle soittamalla numeroon 0800 555 111 tai täyttämällä sähköisen [lomakkeen](#) järjestön sivustolla.

Poliisin on kuitenkin jossain vaiheessa puhuttava uhria, jotta rikostutkinta voi edetä.

Jollei ilmoituksen tekijä osaa englantia, hän voi tehdä ilmoituksen omalla äidinkielellään tai millä tahansa muulla kielellä, jota hän ymmärtää. Tarvittaessa saatavilla on myös maksuttomia käännöspalveluja.

Ilmoituksessa on mainittava rikosta koskevien olennaisten tietojen lisäksi oletettu rikoksenteikijä (jos tiedossa) sekä ilmoittajan henkilötiedot (esimerkiksi nimi, osoite ja muut yhteystiedot).

Ilmoituksen vastaanottava poliisi kirjaa sen rikosilmoituslomakkeelle. Useimpien rikosten ilmoittamiselle ei ole asetettu määräaikaa, mutta rikosilmoitus on paras tehdä mahdollisimman pian.

Yksityiskohtaisia tietoja rikosilmoituksen tekemisestä poliisille on myös [internetissä](#).

Miten voin seurata mitä viranomaiset tekevät rikosilmoitukseni jälkeen?

Rikosilmoituksen tekijä saa ilmoituksen viitenumeron ja voi seurata sen avulla asian edistymistä. Asiaa käsittelevä henkilö pitää säännöllisesti yhteyttä rikosilmoituksen tekijään ja kertoo tutkinnan edistymisestä. Lisätietoja saa myös soittamalla paikallispoliisin numeroon 101. On myös mahdollista käydä poliisiasemalla, mutta asiaa käsittelevä henkilö ei ole välttämättä paikalla, ellei tapaamista ole sovittu erikseen.

Miten pääsen osalliseksi rikostutkinnassa?

Jos poliisi hoitaa rikosasiaa, rikoksen uhri voi antaa henkilökohtaisen lausuman (Victim Personal Statement), jossa hän kertoo rikoksen taloudellisesta, henkisestä, fyysisestä ja psyykkisestä vaikutuksesta häneen (ja mahdollisesti hänen perheeseensä). Hän voi antaa lausuman rikosilmoitusta tehdessään tai milloin tahansa sen jälkeen. Uhrille järjestetään tarvittaessa maksuton tulkkaus, lääkärintarkastus ja muita palveluja. Niihin ei kuitenkaan kuulu lainopillinen neuvonta eikä oikeudellinen edustus, koska rikoksen uhri ei Yhdistyneessä kuningaskunnassa ole asianosainen vaan asianosaisia ovat valtio ja vastaaja. Rikoksen uhrilla on kuitenkin mahdollisuus osallistua oikeudenkäyntiin todistajana.

Esitutkinnan aikana uhrilla on oikeus saada jatkuvasti asian edistymistä koskevia tietoja sekä ilmoitus, jos epäilty pidätetään. Hänellä ei kuitenkaan ole oikeutta tutustua menettelyä koskeviin asiakirjoihin tai tietoihin. Muuten uhri osallistuu esitutkintaan poliisin pyynnöstä (häntä voidaan esimerkiksi pyytää vastaamaan lisäkysymyksiin tai tunnistamaan epäilty tunnistusrivistä). Uhrin ei tarvitse osallistua esitutkintaan muulla tavoin, jollei hän itse sitä halua. (Hän saattaa siitä huolimatta joutua osallistumaan oikeudenkäyntiin.)

Koska rikoksen uhri ei Yhdistyneessä kuningaskunnassa ole asianosainen, hänellä ei ole oikeutta käyttää oikeudellista edustajaa. Jos hän kuitenkin palkkaa asianajajan (omalla kustannuksellaan), viranomaiset ottavat yleensä huomioon tämän esittämät tiedot ja perustelut.

Uhri saa tiedon, jos epäiltyä vastaan nostetaan syyte, ja hän voi antaa syyttäjälle syytteeseen liittyviä tietoja. Syyttäjällä ei ole velvollisuutta noudattaa uhrin toivomuksia. Uhri voi kuitenkin kertoa syyttäjälle oman näkemyksensä laatimalla henkilökohtaisen lausuman, joka otetaan käytännössä aina huomioon.

Uhrille ei yleensä korvata esitutkintavaiheessa aiheutuneita kuluja.

Mitkä ovat oikeuteni todistajana?

Poliisi voi esitutkinnan aikana pyytää rikoksen uhria antamaan **todistajanlausuman**. Uhria pyydetään yleensä kertomaan tapahtuneesta, ja poliisi kirjaa uhrin kertomuksen. Sen jälkeen uhria pyydetään tarkistamaan, onko hänen lausumansa kirjattu oikein, ja allekirjoittamaan lausuma. Lausumaan voidaan tarvittaessa tehdä korjauksia, ja uhria pyydetään vahvistamaan ne.

Kun uhri antaa lausuman, poliisi arvioi samalla uhrin tarpeita todistajana. Tätä varten selvitetään mm. se, milloin ja millä tavoin uhuriin voidaan ottaa yhteyttä ja liittyykö tähän kieleen tai viestintään liittyviä erityistarpeita. Poliisi arvioi myös, tarvitseeko uhri lausuman antamisessa erityistä viestintäavustajaa (*registered intermediary*) tai pitäisikö todistajanlausunto tallentaa videolle.

Uhrin antamaa todistajanlausumaa ei välttämättä käytetä todisteena esimerkiksi, jos puolustus ei riitautu uhrin esittämiä todisteita. Sen käyttäminen on kuitenkin todennäköistä ja uhria voidaan myös pyytää antamaan todistajanlausunto henkilökohtaisesti oikeudenkäynnissä.

Lisätietoja todistajan oikeuksista on saatavilla todistajien oikeuksien peruskirjassa (Witness Charter), joka on saatavilla lähiaikoina.

Olen alaikäinen. Onko minulla erityisiä oikeuksia?

Jos rikoksen uhri on **alle 18-vuotias**, hän voi saada tehostettua tukea ja apua todisteluun tuomioistuimessa.

Alaikäisen uhrin todistajanlausunto videoidaan, paitsi jos hän haluaa antaa lausuntonsa kirjallisesti. Hänet voidaan silti kutsua oikeudenistuntoon, jotta hänelle voidaan esittää todistajanlausuntoa koskevia kysymyksiä.

Mitä informaatiota saan poliisilta ja uhrin tukijärjestöiltä esitutkinnan aikana?

Kun rikoksen uhri tekee rikosilmoituksen poliisille, hänelle ilmoitetaan, aikooko poliisi tutkia asian. Samalla häneltä tiedustellaan, mitä mieltä hän on syytteen nostamisesta.

Uhrilta kysytään, haluaako hän saada lisätietoja (esim. syytteeseenpanoa koskevista päätöksistä ja oikeudenkäynnistä) Poliisi kertoo uhrille säännöllisesti vakavaa rikosta koskevan tutkinnan edistymisestä. Jos kyseessä on vähemmän vakava rikos, poliisi antaa uhrille yhteystiedot, jotta tämä voi itse tiedustella, miten tutkinta edistyy. Uhrille ilmoitetaan tutkinnan perusteella tehdyistä päätelmistä (eli siitä, onko epäiltyä vastaan nostettu syyte vai onko hän vain saanut varoituksen).

Uhri ohjataan [rikoksen uhrien tukijärjestöön](#), jolta hän voi saada lisäohjeita esimerkiksi korvauksenhakumahdollisuuksista.

Tarvittaessa uhri ohjataan myös muiden asiantuntijapalvelujen piiriin (esim. kun kyseessä on lähisuhdeväkivalta tai seksuaalinen väkivalta).

Voinko saada oikeusapua?

Rikoksen uhrilla on tietyn edellytyksin oikeus oikeusapuun vain siinä tapauksessa, että hän nostaa asianomistajasyytteen. Tämä johtuu siitä, että rikoksen uhrin eivät Yhdistyneessä kuningaskunnassa ole asianosaisia eivätkä siis yleensä tarvitse oikeudellista edustajaa. Ainoana poikkeuksena on tapaus, jossa tarvitaan rikoksen luonteen vuoksi (esimerkiksi lääketieteen) asiantuntijan apua tai arviota, jonka uhri saa maksutta.

Miten voin saada suojaa, jos olen vaarassa?

Jos rikoksen uhri tai hänen perheensä on vaarassa, on parasta kertoa asiasta poliisille välittömästi, jotta asiassa voidaan ryhtyä tarvittaviin toimiin. Poliisi tarjoaa suojelua, jonka se katsoo tarpeelliseksi ja kohtuulliseksi ottaen huomioon vaaran vakavuuden, todennäköisyyden ja välittömyyden.

Poliisilla on monenlaisia keinoja suojelun toteuttamiseen, kuten säännöllinen partiointi suojeltavan henkilön asunnon ympäristössä tai laite, joka tekee hälytyksen paikalliselle poliisiasemalle. Vahvempiin suojelukeinoin (kuten anonyymisti todistamista oikeudenkäynnissä tai todistajansuojeluohjelmaa) turvaudutaan vain vakavimmissa tapauksissa.

Mitä palveluja ja millaista apua voin saada esitutkinnan aikana?

Jos kyseessä on poliisiasia, uhrin yhteystiedot annetaan [rikoksen uhrien tukijärjestölle](#), joka antaa uhrille hänen tarvitsemaansa tukea ja ohjausta.

Tarvittaessa uhri ohjataan myös muiden asiantuntijapalvelujen piiriin (esim. kun kyseessä on lähisuhdeväkivalta tai seksuaalinen väkivalta).

Palvelut ovat yleensä maksuttomia.

Onko minulla mahdollisuus tehdä sovinto rikosentekijän kanssa?

Poliisi ja syyttäjä harkitsevat, voidaanko syytteen nostamisen sijaan käyttää muita vaihtoehtoja, kuten sovittelua. Usein epäilty määrätään poliisin antamalla virallisella varoituksella tai syyttäjän antamalla ehdollisella huomautuksella osallistumaan hänen ja rikoksen uhrin välisiin sovintopyrkimyksiin, kuten sovitteluun.

Myös uhria pyydetään tavallisesti osallistumaan tähän menettelyyn. Sovittelu voidaan järjestää vain uhrin suostumuksella. Sen toteuttaa poliisi tai ehdonalaisvalvonnan työntekijät.

Miten juttuni etenee esitutkinnan jälkeen?

Kun poliisi on saanut esitutkinnan valmiiksi, se päättää, siirretäänkö asia syyttäjälle, joka ratkaisee, viedäänkö asia tuomioistuimen käsiteltäväksi. Syyttäjä tutkii, onko näyttö epäillyn syyllisyydestä riittävä ja vaatiiko yleinen etu syytteen nostamista epäiltyä vastaan. Jos syyttäjä toteaa, että syytteen nostaminen on aiheellista, epäiltyä vastaan nostetaan syyte ja asia saatetaan tuomioistuimen käsiteltäväksi. Vähemmän vakavien rikosten osalta poliisi voi tehdä tämän

päätöksen itse, viemättä asiaa syyttäjälaitokseen. Poliisi ilmoittaa aina uhrille, viedäänkö asia tuomioistuimen käsiteltäväksi, riippumatta siitä, tekeekö päätöksen poliisi vai syyttäjä.

Voinko valittaa, jos juttuani ei viedä oikeuteen?

Rikoksen uhri ei voi hakea poliisilta tai syyttäjältä muutosta syyttämättäjäättämisspäätökseen. Hän voi kuitenkin pyytää syyttäjälaitosta tarkastelemaan päätöstä uudestaan.

Uhri voi myös pyytää ylemmän oikeusasteen High Court -tuomioistuinta **tarkastelemaan päätöstä uudelleen** (*judicial review*). Tämä johtaa kuitenkin vain harvoin päätöksen kumoamiseen, koska tuomioistuin kumoo syyttämättäjäättämisspäätöksen vain, jos se katsoo, että päätös on täysin perusteeton (mikä on eri asia kuin epätoivottava). Vaikka tuomioistuin hyväksyisi uhrin vaatimuksen, se ei määrää syytteen nostamisesta, vaan siitä, että päätöksentekijän on tarkasteltava päätöstään uudelleen muutoksenhakutuomioistuimen kannan valossa. Uhrilla on oltava oikeudellinen edustaja High Court käsittelyssä. Saadakseen oikeusapua uhrin on täytettävä tiukat vaatimukset ja etenkin varallisuutta ja tuloja koskevat edellytykset.

Uhrilla voi olla mahdollisuus nostaa **asianomistajasyyte**, vaikka niin ei yleensä tehdä Yhdistyneessä kuningaskunnassa. Asianomistajasyytteen voi nostaa pyytämällä paikallista Magistrates' Court -tuomioistuinta antamaan määräyksen pidättää epäilty tai haastaa hänet oikeuteen määräyksessä ilmoitettuna päivänä. Näissä tapauksissa uhrille ei yleensä anneta oikeusapua. Jos syytetoimet on jo aloitettu ja sen jälkeen lopetettu, menettelyä ei yleensä voi aloittaa uudelleen. Magistrates Court vaatii, että näytön rikoksesta epäillyn syyllisyydestä on oltava niin vahva, että hänet tuomitaan, jollei hän kiistä syytteitä.

Olen ulkomaalainen. Miten oikeuteni on suojattu?

Jos rikoksen uhri on ulkomaalainen, hänellä on kaikki edellä luetellut oikeudet.

Jos uhri ei osaa englantia, viranomaiset huolehtivat tarvittaessa hänelle annettavien tietojen kääntämisestä tai tulkkauksesta.

Lisätietoja:

Menettelysäännöt rikoksen uhreille – [englanniksi](#)

Todistajan oikeudet (Witness Charter) – [englanniksi](#)

Lähisuhdeväkivaltaa, rikosoikeutta ja rikoksen uhreja koskeva vuoden 2004 laki (Domestic Violence, Crime and Victims Act, 2004) – [englanniksi](#)

Victim Personal Statement: uhrin henkilökohtaista lausumaa koskeva opas poliiseille, tutkintaviranomaisille ja rikosoikeuden alalla työskenteleville – [englanniksi](#)

Viimeisen varoituksen järjestelmä (Final Warning Scheme) – [englanniksi](#)

Ehdollisia huomautuksia koskevat menettelysäännöt – [englanniksi](#)

Rikosoikeudellista todistelua (todistajan anonymiteettia) koskeva vuoden 2008 laki (Criminal Evidence (Witness Anonymity) Act 2008) – [englanniksi](#).

Päivitetty viimeksi: 30/01/2019

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetyistä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.

Dėmesio! Šiame puslapyje originalo kalba ([en](#)) neseniai atlikta pakeitimų.

Puslapį įsų pasirinkta kalba šiuo metu rengia mūsų vertėjai.

2 - Oikeuteni oikeudenkäynnissä

Miten pääsen osallistumaan oikeudenkäyntiin?

[Mitä ovat oikeuteni todistajana?](#)

Olen alaikäinen. Onko minulla erityisiä oikeuksia?

Voinko saada oikeusapua?

Miten saan suojaa, jos olen vaarassa?

Miten voin vaatia rikoksentekijältä vahinkonkorvausta ja saada valtiolta korvausta?

Onko sovittelu rikoksentekijän kanssa mahdollista?

Olen ulkomaalainen. Miten oikeuteni on suojattu?

Lisätietoja

Miten pääsen osallistumaan oikeudenkäyntiin?

Rikoksen uhrille ilmoitetaan oikeuskäsittelyn ajankohdasta ja tyypistä. Oikeuskäsittely voi olla alustava käsittely, jossa päätetään esimerkiksi epäillyn vapauttamisesta takuita vastaan tai siitä, käsitelläänkö asia ylemmässä vai alemmassa oikeusasteessa

oikeudenkäynti, jossa vastaaja kiistää syyllisyytensä ja kuullaan todistajanlausunnot

syyllisyyden tunnustamista käsittelevä istunto, jos epäilty ei kiistä syyllisyyttä ja langettava tuomio on varma

tuomiokäsittely (seuraamuksesta päätetään monissa tapauksissa erityisistunnossa viikon tai jopa kuukauden kuluttua syyllisyyden toteamisesta).

Uhri voi osallistua oikeudenkäyntimenettelyyn

todistajana (jos vastaaja kiistää syyllisyytensä ja uhin on annettava suullinen todistajanlausunto)

tarkkailijana

halutessaan antamalla [henkilökohtaisen lausuman \(1\)](#).

Uhrilla on oikeus olla läsnä tuomioistuimessa koko oikeudenkäynnin ajan, paitsi jos

oikeudenkäynti pidetään suljetuin ovin (tavallisesti vain nuorisotuomioistuimen istunnot) tai

uhri antaa todistajanlausunnon (jolloin hän voi olla läsnä oikeuskäsittelyssä vasta lausunnon annettuaan).

Uhrin ei ole pakko osallistua oikeudenkäyntimenettelyyn paitsi, jos häntä pyydetään todistajaksi ja hänen on annettava todistajanlausunto.

Mitkä ovat oikeuteni todistajana?

Rikoksen uhrille ilmoitetaan myös, jos hänen on annettava **todistajanlausunto**. Näin tapahtuu yleensä vain silloin, jos vastaaja kiistää syyllisyytensä. Uhrin on todistajana toimiessaan oltava läsnä oikeuskäsittelyssä ja vastattava hänelle esitettäviin kysymyksiin.

Jos uhri on antanut lausuman esitutinnan aikana ja häntä on pyydetty antamaan suullinen todistajanlausunto oikeudenkäynnissä, hänellä on oikeus nähdä lausuma uudelleen ennen todistajanlausunnon antamista.

Uhria pyydetään oikeuden istunnon alussa vannomaan todistajanvala tai vakuuttamaan, että hän kertoo totuuden. Syyttäjä ja vastaajan asianajaja esittävät uhrille kysymyksiä istunnon aikana. Kysyjä saattaa sanoa tai ehdottaa jotakin, mikä uhrin mielestä on väärin. Jos näin tapahtuu, uhrin on sanottava selvästi, että hän on eri mieltä. Todistajan tehtävänä on kertoa totuus. Kun kysymykset on esitetty, tuomari antaa uhrille luvan poistua. Sen jälkeen uhri voi poistua oikeussalista tai jäädä sinne seuraamaan istuntoa, jos hän haluaa ja on vähintään 14-vuotias.

Jos uhri tuntee olonsa haavoittuvaksi tai uhatuksi ja täyttää asianmukaiset edellytykset, syyttäjä voi ennen oikeuden istuntoa pyytää tuomioistuimelta lupaa toteuttaa uhrin esittämää todistelua tukevia erityistoimenpiteitä. Oikeussaliin voidaan esimerkiksi asentaa näkösuoja uhrin ja vastaajan välille, tai uhri voi

antaa todistajanlausunnon oikeussalin ulkopuolisista tiloista videolinkin välityksellä. Tuomioistuin päättää, mitä toimenpiteitä voidaan käyttää. Sen on kuitenkin otettava uhrin näkemykset huomioon päätöstä tehdessään.

Uhrin voidaan yleensä kuulla todistajana vain kerran. Tarvittaessa häntä voidaan kuitenkin pyytää menemään uudelleen tuomioistuimeen ja vastaamaan lisäkysymyksiin.

Uhrin voi saada korvausta oikeudenkäyntiin osallistumisesta johtuvista matkakuluistaan, aterioista ja ansionmenetyksestä ja muista taloudellisista menetyksistä, esimerkiksi lastenhoitokuluista. Korvattava määrä riippuu sen ajan pituudesta, jonka todistaja on ollut tuomioistuimessa todistamisen vuoksi poissa kotoa tai työstä.

Todistajat saavat Englannissa ja Walesissa apua paikalliselta todistajantukivirastolta (Witness Care Unit). Todistajantukiviranomainen ottaa yhteyttä todistajaan, kun epäiltyä vastaan on nostettu syyte. Hän toimii todistajan yhteyshenkilönä oikeudenkäynnin päättymiseen saakka. Hän voi järjestää todistajalle mahdollisuuden käydä tutustumassa tuomioistuimeen ennen todistajanlausunnon antamista. Hän huolehtii myös muun todistajalle annettavan avun, kuten kuljetuksen, tulkauksen, lääketieteellisen avun jne. hankkimisesta.

Rikoksen tapahtumapaikan mukaan todistaja voi saada apua myös [☞ Witness Service](#) vapaaehtoisjärjestöltä, joka auttaa tuomioistuimeen todistajiksi kutsuttuja henkilöitä antamalla tietoa ja tukea.

Lisätietoja on esitteessä [☞ Witness in Court](#). Lisätietoja todistajan oikeuksista on saatavilla todistajan oikeuksien peruskirjassa (Witness Charter).

Olen alaikäinen. Onko minulla erityisiä oikeuksia?

Jos rikoksen uhri on **alle 17-vuotias**, hän voi pyytää syyttäjää hakemaan ennen oikeudenkäyntiä tuomioistuimelta lupaa uhrin tuomioistuimessa esittämää todistelua tukevan erityistoimenpiteen tai -toimenpiteiden toteuttamiseksi.

Erityistoimenpiteisiin voi kuulua esimerkiksi

mahdollisuus antaa todistajanlausunto TV-yhteyden kautta oikeussalin ulkopuolisista tiloista (todistaja voi nähdä oikeussalin, ja siellä olevat henkilöt näkevät hänet televisioruudulta)

mahdollisuus todistajanlausunnon videointiin (poliisille annettu lausunto näytetään oikeussalissa videolta)

mahdollisuus todistajanlausunnon antamiseen sermin takaa (sermi asennetaan todistajanaition ympärille siten, ettei todistaja näe vastaajaa)

luopuminen peruukkien ja viittojen käytöstä (istunto ei vaikuta niin jäykältä ja muodolliselta, jos tuomareilla ja asianajajilla ei ole viittoja ja peruukkeja)

mahdollisuus antaa todistajanlausunto suljettuina ovina (sitä, ettei oikeussaliin päästetä yleisöä), jos kyseessä on seksuaalirikos tai rikos, johon liittyy pelotellua mahdollisuutta käyttää viestintävälineitä, kuten aakkostaulua

jos todistajalla on kommunikointivaikeuksia, mahdollisuus käyttää tukihenkilöä, joka auttaa häntä ymmärtämään kysymykset.

Voinko saada oikeusapua?

Rikoksen uhrilla on tietyn edellytyksen oltua oikeusapuun vain siinä tapauksessa, että hän nostaa asianomistajasyytteen. Tämä johtuu siitä, että rikoksen uhrin eivät Yhdistyneessä kuningaskunnassa ole asianosaisia.

Miten saan suojaa, jos olen vaarassa?

Rikoksen uhri voi saada oikeudenkäyntivaiheessa samaa suojelua kuin esitutkinnan aikana. Poliisi tarjoaa suojelua, jonka se katsoo tarpeelliseksi ja kohtuulliseksi ottaen huomioon vaaran vakavuuden, todennäköisyyden ja välittömyyden. Poliisilla on monenlaisia keinoja suojelun toteuttamiseen, kuten säännöllinen partiointi suojeltavan henkilön asunnon ympäristössä tai laite, joka tekee hälytyksen paikalliselle poliisiasemalle. Vahvempiin suojelukeinoin (kuten anonyymisti todistamista oikeudenkäynnissä tai todistajansuojeluohjelmaa) turvaututaan vain vakavimmissa tapauksissa.

Miten voin vaatia rikoksentekijältä vahingonkorvausta ja saada valtiolta korvausta?

Rikoksen uhri voi tietyn edellytyksen oltua **vaatia rikoksentekijältä vahingonkorvausta**. Tässä tapauksessa uhrin on annettava poliisille tietoja hänelle aiheutuneesta vahingosta rikosilmoituksen yhteydessä tai pian sen jälkeen. Poliisi toimittaa tiedot syyttäjälle, joka vaatii vahingonkorvausta uhrin puolesta. Yleensä tuomion antanut tuomioistuin määrää tuomitun korvaamaan uhrille aiheutuneen vahingon kokonaisuudessaan tai osaksi, ellei rikoksentekijä ole maksukyvytön. Korvaus voidaan määrätä maksettavaksi viikoittain tai kuukausittain. Korvausten maksaminen on etusijalla rikoksentekijälle mahdollisesti määrättyihin sakkoihin nähden.

Väkivaltarikoksen uhrilla voi olla oikeus hakea myös **taloudellista korvausta valtiolta**. Hakemus on toimitettava korvauksia hallinnoivalle virastolle ([☞ Criminal Injuries Compensation Authority](#)). Lisätietoja on Euroopan oikeudellisen verkoston tietosivulla, joka koskee Englannissa ja Walesissa rikoksen uhreille maksettavia korvauksia (saatavilla [☞ suomeksi](#) ja monilla muilla kielillä).

Onko sovittelu rikoksentekijän kanssa mahdollista?

Rikoksen luonteesta riippuu, onko sovinto ja/tai sovittelu mahdollinen oikeudenkäynnin aikana.

Rikoksen uhrin pyydetään tavallisesti osallistumaan sovinto- tai sovittelumenettelyyn. Sovittelu voidaan järjestää vain uhrin suostumuksella. Sen järjestää poliisi tai rikosseuraamusvirasto, joka vastaa ehdonalaisvalvonnasta.

Olen ulkomaalainen. Miten oikeuteni on suojattu?

Jos rikoksen uhri on ulkomaalainen, hänellä on kaikki edellä luetellut oikeudet.

Jos hän ei osaa englantia, viranomaiset huolehtivat tarvittaessa myös hänelle annettavien tietojen kääntämisestä tai tulkkauksesta etenkin, jos hänet kutsutaan todistajaksi oikeudenkäyntiin.

Lisätietoja:

Menettelysäännöt rikoksen uhreille – [☞ englanniksi](#)

Todistajan oikeudet (Witness Charter) – [☞ englanniksi](#)

Lähisuhdeväkivaltaa, rikosoikeutta ja rikoksen uhreja koskeva vuoden 2004 laki (Domestic Violence, Crime and Victims Act, 2004) – [☞ englanniksi](#)

Victim Personal Statement: uhrin henkilökohtaista lausumaa koskeva opas poliiseille, tutkintaviranomaisille ja rikosoikeuden alalla työskenteleville – [☞ englanniksi](#)

Going to court as a victim or witness – [☞ englanniksi](#)

Huomautukset:

1. Victim Personal Statement:

Rikoksen uhrin henkilökohtainen lausuma on kirjallinen lausuma, jossa uhri kertoo, miten rikos on vaikuttanut häneen. Se on virallinen asiakirja, josta tulee osa rikokseen liittyvää asiakirja-aineistoa ja johon kaikki asianosaiset saavat tutustua. Uhri voi kertoa lausumassa, miten rikos on vaikuttanut häneen fyysisesti, henkisesti, taloudellisesti tai muulla tavoin. Lausuman avulla ei todeta rikoksesta epäillyn syyllisyyttä tai syyttömyyttä vaan tiedotetaan tuomioistuimelle, mitä haittoja uhrille on aiheutunut. Uhri voi myös ilmoittaa, haluaako hän lukea lausumansa ääneen itse vai olisiko jonkun muun (yleensä syyttäjän) luettava se hänen puolestaan siinä tapauksessa, että vastaaja todetaan syylliseksi. Tuomioistuin tekee lopullisen päätöksen siitä, voiko uhri lukea lausumansa ääneen kokonaan vai vain osan siitä. Uhri voi laatia henkilökohtaisen lausuman milloin tahansa ennen oikeuskäsittelyä.

Päivitetty viimeksi: 30/01/2019

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetyistä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.

Dèmesio! Šiame puslapyje originalo kalba ([en](#)) neseniai atlikta pakeitimų.

Puslapį įsų pasirinkta kalba šiuo metu rengia mūsų vertėjai.

3 - Oikeuteni (ensimmäisen) oikeudenkäynnin jälkeen

Voinko hakea muutosta, jos epäiltyä ei tuomita syylliseksi?

Mitä oikeuksia minulla on sen jälkeen, kun tuomio on lainvoimainen?

Lisätietoja

Voinko hakea muutosta, jos epäiltyä ei tuomita syylliseksi?

Oikeudenkäynnin päätteeksi rikoksen uhriille ilmoitetaan tuomioistuimen antamasta tuomiosta, jos hän pyytää sitä.

Jos uhri on tyytymättömän rangaistukseen, jonka tuomioistuin on antanut todettuaan vastaajan syylliseksi, hän voi kääntäytyä ylimmän syyttäjän (Attorney General) puoleen. Jos ylin syyttäjä katsoo tuomion liian lieväksi, uhrilla on oikeus hakea muutosta Court of Appeal tuomioistuimelta.

Mitä oikeuksia minulla on sen jälkeen, kun tuomio on lainvoimainen?

Jos uhri on joutunut sellaisen seksuaali- tai väkivaltarikoksen uhriksi, josta tekijälle on määrätty vähintään 12 kuukauden rangaistus, hän voi pyytää päästä mukaan **uhrien tiedotusjärjestelmään** (Victim Contact Scheme). Sen tarkoituksena on antaa valituille uhreille mahdollisuus saada tietoja ja neuvontaa rikosoikeudellisesta menettelystä hänen tapaukseensa nimetyn yhteyshenkilön (Victim Liaison Officer) välityksellä. Uhrilla on oikeus tehdä ehdotuksia ehtoihin, joiden nojalla rikoksenteikijä voidaan päästää ehdonalaiseen vapauteen. Lisäksi hän saa tietoa rikosenteikijän rangaistuksen täytäntöönpanon keskeisistä vaiheista ehdonalaishallinnon harkinnan mukaan.

Uhrin osallistuminen järjestelmään on täysin vapaaehtoista ja hän voi lopettaa osallistumisen, jos hän muuttaa mieltään.

Lisätietoja:

Perheväkivaltaa, rikosoikeutta ja rikoksen uhreja koskeva vuoden 2004 laki (Domestic Violence, Crime and Victims Act, 2004), 35 § – [englanniksi](#).

Menettelysäännöt rikoksen uhreille – [englanniksi](#)

Päivitetty viimeksi: 30/01/2019

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetyistä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.

Dèmesio! Šiame puslapyje originalo kalba ([en](#)) neseniai atlikta pakeitimų.

Puslapį įsų pasirinkta kalba šiuo metu rengia mūsų vertėjai.

4 - Apua ja tukea rikosuhreille

Ministry of Justice

Victim Support

Rape Support Centres

Refuge for Women and Children against Domestic Violence

Women's Aid Federation of England

Support after murder and manslaughter -järjestö

Ministry of Justice

Oikeusministeriö on päävastuussa rikosoikeuspolitiikasta sekä rikoksen uhrien ja todistajien tukemisesta.

Rikosuhriavustettu (*Victims' Commissioner*)

ajaa rikoksen uhrien ja todistajien etuja, kannustaa hyvien toimintatapojen noudattamista heidän asioidensa ajamisessa ja tarkistaa rikoksen uhreja koskevia menettelysääntöjä

ei saa puuttua asiaan konkreettisissa tapauksissa mutta voi kertoa, mistä saa neuvontaa ja tukea.

YHTEYSTIEDOT:

[Victims' Commissioner](#)

Victim Support

Victim Support -järjestö on kansallinen hyväntekeväisyysjärjestö, joka antaa Englannissa ja Walesissa maksutonta ja luottamuksellista apua rikoksen uhreille ja todistajille sekä heidän omaisilleen ja ystävilleen ja kaikille muille, joihin rikos on vaikuttanut.

Victim Support

pitää Englannissa ja Walesissa yllä Lontoossa sijaitsevan keskustoimiston alaisia toimipisteitä sekä kaikissa tuomioistuimissa [todistajien tukipalveluja](#).

antaa henkistä tukea ja käytännön apua rikoksen uhreille

antaa kaikissa Englannin ja Walesin rikostuomioistuimissa tukea syyttäjän ja puolustuksen todistajina toimiville henkilöille

toimii rikoksen uhrien ja todistajien kansallisena äänitorvena ja kampanjoi uudistusten puolesta

pitää yllä kansallista uhrien tukipuhelinta.

YHTEYSTIEDOT:

[Victim Support](#)

Victim Support -järjestön paikallistoimistojen yhteystiedot saa napsauttamalla [tätä linkkiä](#).

Rape Support Centres

Raiskauksen uhreille tarkoitetut Englannin ja Walesin kriisikeskukset antavat asiantuntijapalveluja naisille ja yli 13-vuotiaille tytöille, jotka ovat joutuneen raiskauksen tai muun seksuaalisen väkivallan uhriksi joko aikuisina tai alaikäisinä.

Raiskauksen uhrien tukikeskukset:

tarjoavat naisille ja tytöille maksutta ja luottamuksellisesti asiantuntija-apua, edunvalvontaa, neuvontaa ja tietoja turvallisessa ja uhattomassa ympäristössä.

tunnustavat seksuaalisen väkivallan kaikki muodot, joita ovat raiskaus, seksuaalinen väkivalta ja lasten seksuaalinen hyväksikäyttö, seksuaalinen häirintä,

raiskaus avioliitossa, pakkoavioliitto ja niin sanottu **kunniaväkivalta**, naisten sukuelinten silpominen, ihmiskauppa, seksuaalinen hyväksikäyttö ja rituaalinen

hyväksikäyttö riippumatta siitä, onko tekijä tuttu vai tuntematon

haluavat kaikkien naisten ja tyttöjen voivan elää pelkäämättä ja kokematta seksuaalista väkivaltaa

pyrkivät kampanjoiden ja edunvalvonnan avulla lisäämään sekä yleisön että paikallis-, alue- ja valtionhallinnon tietoisuutta seksuaalisesta väkivallasta.

YHTEYSTIEDOT:

Erilaisten raiskauksen uhreille tarkoitettujen tukikeskusten yhteystiedot ovat saatavilla seuraavilla internet-sivustoilla:

[Rapecrisis](#)

Refuge for Women and Children against Domestic Violence

Lähisuhdeväkivallan uhriksi joutuneiden naisten ja lasten turvakotiyhdistys (Refuge for Women and Children against Domestic Violence) on kansallinen hyväntekeväisyysjärjestö. Se pitää yllä kansallista tukipuhelinta ja turvakoteja, tarjoaa psykologista tukea sekä riippumatonta lainopillista apua ja palveluja etnisiin vähemmistöihin kuuluville naisille ja lapsille.

Turvakotiyhdistys

tarjoaa palveluja, joissa palkatut työntekijät antavat naisille ja lapsille tukea näiden tilanteesta riippumatta

pitää yllä lähisuhdeväkivallan uhreille tarkoitettua maksutonta kansallista ympärivuorokautista National Domestic Violence Helpline -tukipuhelinta, josta naiset voivat saada henkistä tukea ja käytännön tietoja ja jonka avulla he voivat selvittää omia mahdollisuuksiaan ja välttää hyväksikäyttöä

järjestää hätämajoitusta kaltoinkohtelua pakeneville naisille

pitää palveluksessaan riippumattomia lähisuhdeväkivaltaan erikoistuneita asianajajia, jotka tarjoavat asiantuntijaneuvontaa naisille, jotka osallistuvat

oikeuskäsittelyihin siviili- ja rikostuomioistuimissa

käyttää toiminnassaan psykologeja, jotka auttavat naisia ja lapsia selviytymään kaltoinkohtelun aiheuttamista traumaista.

YHTEYSTIEDOT:

Women's Aid Federation of England

Englannin naisten tukijärjestö (Women's Aid Federation of England) on merkittävä kansallinen hyväntekeväisyysjärjestö, jonka tavoitteena on naiseen ja lapsiin kohdistuvan lähisuhdeväkivallan torjuminen. Se tarjoaa tukea yli 500 yhdistykselle, jotka toimivat lähisuhdeväkivallan ja seksuaalisen väkivallan torjunnan alalla Yhdistyneessä kuningaskunnassa.

Englannin naisten tukijärjestö

katsoo, että naisilla ja lapsilla on oikeus elää tarvitsematta kärsiä mistään väkivallan tai hyväksikäytön muodosta ja että yhteiskunnan velvollisuutena on tunnustaa tämä oikeus ja puolustaa sitä

pyrkii voimauttamaan lähisuhdeväkivallan uhriksi joutuneita naisia

tarjoaa naisten antamia palveluja, jotka perustuvat väkivallasta selviytyneiden kuuntelemiseen

ottaa huomioon monimuotoisuuden ja tukee sitä sekä edistää yhtäläisiä mahdollisuuksia

pyrkii vastaamaan lähisuhdeväkivallan uhriksi joutuneiden lasten tarpeisiin

pyrkii torjumaan lähisuhdeväkivaltaa edistämällä eri tahojen välistä yhteistyötä ja kehittämällä kumppanuuksia.

YHTEYSTIEDOT:

Support after murder and manslaughter

Henkirikoksen uhrien läheisten tukiyhdistys (Support after murder and manslaughter) on riippumaton hyväntekeväisyysjärjestö, joka tarjoaa henkistä tukea henkirikoksen kautta läheisensä menettäneille.

Support after murder and manslaughter -järjestö

pyrkii edistämään yleisen edun mukaisesti yleishyödyllistä toimintaa, jolla tuetaan murhan, tapon tai kuolemantuottamuksen kautta omaisen tai ystävän menettäneitä

pyrkii edistämään ja suojelemaan henkistä ja fyysistä terveyttä, torjumaan köyhyyttä ja sairauksia ja antamaan valistusta surutyöhön liittyvissä asioissa tukee henkirikoksen kautta perheenjäsenen tai läheisen menettäneitä perustamalla vertaistukiryhmiä ja järjestämällä jäsenten välistä vertaistukea

pitää tavoitteenaan suojella läheisensä henkirikoksen kautta menettäneiden henkistä ja fyysistä terveyttä sekä vahvistaa heidän luottamustaan tulevaisuuteen.

YHTEYSTIEDOT:

Päivitetty viimeksi: 30/01/2019

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetyistä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.

1 - Rikoksen uhrin oikeudet

Mitä tietoja saan viranomaisilta (esim. poliisilta tai syyttäjältä), jo ennen kuin rikosilmoitus on tehty?

Sinulla on oikeus saada kirjallista tietoa siitä, mitä rikosoikeusjärjestelmässä on odotettavissa (esim. "Tietoa rikoksen uhreille" -tiedote), tai sen verkkosivun osoite, jolla kyseiset tiedot annetaan.

Sen mukaan, minkä tyyppisestä rikoksesta on kyse, millainen on rikoksen uhrin henkilökohtainen tilanne tai mikä on sen merkitys tutkinnan tai rikosoikeudellisen menettelyn kannalta, sinulle on annettava seuraavat tiedot heti, kun olet ensimmäistä kertaa yhteydessä poliisiin:

missä ja miten saat neuvontaa tai tukea, mukaan luettuna terveydenhuollon tuki, asiantuntijatuki (kuten psykologin apu) ja vaihtoehtoinen majoitus;

miten rikosilmoitus tehdään ja keneen on otettava yhteyttä asiaan liittyvissä kysymyksissä;

toimenpiteet, joita on saatavilla, jos tarvitset suojelua;

miten haetaan vahingonkorvausta;

järjestelyt, joita on saatavilla, jos et ole Englannissa tai Walesissa;

tulkkaus- ja käännöspalvelujen saatavuus;

miten voit tehdä valituksen palveluntarjoajasta;

korjaavan oikeuden palvelujen saatavuus;

miten saat korvausta kuluista, joita sinulle on aiheutunut todistajana toimimisesta rikosoikeudenkäynnissä.

Sinulla on oikeus tukipalveluihin milloin tahansa riippumatta siitä, onko rikosilmoitus tehty, myös esitutkinnan ja syytteenpanon jälkeen.

En asu maassa, jossa rikos tapahtui (voi koskea joko unionin kansalaista tai unionin ulkopuolisen maan kansalaista). Miten oikeuksiani suojellaan?

Sinulla on oikeus saada uhreja koskevien käytännössäntöjen mukaisia palveluja, jos rikos tapahtui Englannissa tai Walesissa tai jos palvelut liittyvät rikosoikeudenkäyntiin Englannissa tai Walesissa. [1]

[1] Oikeus saada korvausta rikosvahinkojen korvauksia hallinnoivalta viranomaiselta (Criminal Injuries Compensation Authority) voi riippua asuinpaikasta tai kansallisuudesta, paitsi jos sinut on luotettavasti tunnistettu ihmiskaupan uhriksi tai sinulle on myönnetty turvapaikka, humanitaarista suojelua tai harkinnanvarainen oleskelulupa.

Mitä tietoja minulle annetaan, kun teen rikosilmoituksen?

Sinulla on oikeus saada poliisilta

rikosilmoituksen tekemistä koskeva kirjallinen vahvistus, joka sisältää rikosta koskevat perustiedot. Kirjallinen vahvistus voi olla kirje, sähköinen ilmoitus, kuten sähköposti tai tekstiviesti, tai se voidaan kirjoittaa käsin. Voit myös pyytää, ettei sinulle lähetetä kyseistä vahvistusta. Jos poliisi katsoo, että kirjallisen vahvistuksen lähettämisestä voi aiheutua sinulle vahinkoa (esim. kun kyse on lähisuhdeväkivallasta), poliisi voi sopia kanssasi siitä, ettei vahvistusta lähetetä; selkeä selitys siitä, mitä rikosoikeusjärjestelmässä on odotettavissa, kun rikosilmoitus on tehty tai kun sinuun otetaan yhteyttä tutkinnan aikana; arvio siitä, haluatko tukea, ja millaista tukea tarvitset. Näin voidaan selvittää, kuulutko johonkin niistä kolmesta henkilöryhmästä, jotka voivat tarvita lisätukea, ja missä määrin voit hyötyä erityistoimista. Uhrien tukipalvelut voivat tehdä yksityiskohtaisemman arvion poliisin puolesta; joko kirjallista tietoa siitä, mitä rikosoikeusjärjestelmässä on odotettavissa, kuten "Tietoa rikoksen uhreille" -tiedote, tai tiedot sisältävän verkkosivun osoite, viiden työpäivän kuluessa siitä, kun olet tehnyt rikosilmoituksen tai kun sinuun on otettu yhteyttä tutkinnassa; ilmoitus siitä, miten usein saat tilannetietoja poliisin kanssa käydyn keskustelun jälkeen; selitys rikoksen tutkimatta jättämistä koskevasta päätöksestä viiden päivän kuluessa päätöksen tekemisestä; ilmoitus siitä, että tutkinta on lopetettu eikä ketään aseteta syytteeseen, sekä päätöksen perustelut. Sinulla on oikeus saada poliisilta tietoa uhrien tukipalveluista sekä tarvittavat yhteystiedot, jotta voit käyttää palveluja milloin tahansa. Sinulla on oikeus saada poliisilta tieto seuraavista tapahtumista sekä niiden syistä viiden työpäivän kuluessa:

epäilty on pidätetty;

epäiltyä on kuulusteltu;

epäilty on vapautettu ilman syytteitä;

epäilty on vapautettu takuita vastaan tai takuiden ehdot ovat muuttuneet tai ne on peruutettu.

Onko minulla oikeus maksuttomiin käännös- ja tulkkauspalveluihin (kun asioin poliisin tai muiden viranomaisten kanssa tai rikostutkinnan ja oikeudenkäynnin aikana)?

Jos et ymmärrä tai puhu englantia, sinulla on oikeus pyytää tulkausta ymmärtämäsi kieleen,

kun teet rikosilmoitusta [1];

kun poliisi kuulustelee sinua ja

kun sinua kuullaan todistajana.

Jos et ymmärrä tai puhu englantia, sinulla on oikeus saada käännös seuraavista asiakirjoista:

rikosilmoituksen kirjallinen vahvistus;

sellaisen sinulle toimitetun asiakirjan merkitykselliset osat, jota on käsiteltävä kuulustelussa tai oikeuden kuulemisessa;

asiakirja, jossa sinulle ilmoitetaan oikeudenkäynnin päivämäärästä, kellonajasta ja paikasta ja

rikosoikeudellisen menettelyn tulokset, jos sinulla on käytännesääntöjen mukaisesti oikeus nähdä ne, ja vähintään tiivistelmä päätöksen perusteluista, kun sellaiset ovat saatavilla.

[1] Sinulla on oikeus tehdä rikosilmoitus kielellä, jota ymmärrät, tai sinulla on oikeus kielelliseen tukeen, jos et puhu englantia.

Miten viranomaiset huolehtivat siitä, että ymmärrän heitä ja he minua (jos olen lapsi tai vammainen henkilö)?

Uhreja koskevien käytännesääntöjen mukaisten palvelutarjoajien on viestittävä kanssasi yksinkertaisella ja ymmärrettävällä kielellä ja toteutettava tarvittavat toimet (esim. EasyRead-menetelmä, pistekirjoitus tai rekisteröity välittäjä), joilla sinua voidaan auttaa ymmärtämisessä ja ymmärretyksi tulemisessa. Asianmukaisista toimista päättäessään palvelutarjoajien on otettava huomioon mahdolliset merkitykselliset henkilökohtaiset ominaisuudet, jotka voivat vaikuttaa kykyysi ymmärtää ja tulla ymmärretyksi.

Saatavilla on useita erilaisia yksinkertaisella kielellä laadittuja tiedotuslehtisiä useissa eri muodoissa.

Rikoksen uhrien tukipalvelut

Mitä kautta voin saada tukea?

👉 **Lähisuhdeväkivallasta, rikosoikeudesta ja rikoksen uhreista annetun vuoden 2004 lain 56 §:n mukaisesti** oikeusministeriö voi myöntää avustuksia uhrien tukipalvelujen tilaamista varten. Lisäksi alueellisille poliisiviranomaisille voidaan myöntää avustuksia henkisten tai käytännön tukipalvelujen tilaamiseen tai tarjoamiseen rikoksen uhreille 👉 **epäsosiaalisesta käyttäytymisestä, rikosoikeudesta ja poliisitoiminnasta annetun vuoden 2014 lain 143 §:n mukaisesti.**

Ohjaako poliisi minut automaattisesti tukipalvelujen piiriin?

Poliisi kertoo sinulle välittävänsä tietosi automaattisesti uhrien tukipalvelulle kahden työpäivän kuluessa rikosilmoituksen tekemisestä. Sinulla on oikeus pyytää poliisia olemaan ilmoittamatta tietojasi uhrien tukipalvelulle.

Jos olet seksuaalirikoksen tai lähisuhdeväkivallan uhri tai menehtyneen lähiomainen, poliisi pyytää sinulta nimenomaisen suostumuksen ennen tietojen toimittamista uhrien tukipalvelulle.

Miten yksityisyyttäni suojellaan?

Kun palvelutarjoajilla on velvollisuus jakaa tietoja uhreja koskevien käytännesääntöjen mukaisesti, tiedot on jaettava tehokkaasti vuoden 1998 tietosuojalain ja muun asiaankuuluvan lainsäädännön vaatimuksia noudattaen.

Onko minun tehtävä rikosilmoitus, jotta voin saada tukipalveluja?

Ei ole. Sinulla on oikeus saada uhrin tukipalveluja milloin tahansa riippumatta siitä, oletko tehnyt rikosilmoituksen, myös tutkinnan ja syytteeseenpanon jälkeen.

Henkilökohtainen suojele, jos uhria uhkaa vaara

Millaista suojele voin saada?

Kun rikoksen uhri tekee rikosilmoituksen rikoksen tutkinnasta vastaavalle palvelutarjoajalle, tämän on huolehdittava siitä, että uhrin tarpeet arvioidaan yksilöllisesti. Arvioinnissa pyritään tunnistamaan mahdolliset suojele tarpeet sekä määrittämään kuulustelun tai todisteiden esittämisen yhteydessä, missä määrin uhri hyötyisi erityissuojelusta tai muista erityistoimista.

Arvioinnin luonne riippuu kaikista olosuhteista, kuten esimerkiksi rikoksen vakavuudesta sekä uhrille aiheutuneen ilmeisen haitan asteesta. Arvioinnissa on otettava huomioon uhrin henkilökohtaiset ominaisuudet, hänen näkemyksensä tapahtumista sekä rikoksen luonne ja olosuhteet.

Jos palvelutarjoaja on todennut yksilöllisen arvioinnin perusteella, että uhrilla on erityisiä suojele tarpeita ja että hän hyötyisi erityissuojelutoimista kuulustelun yhteydessä, palvelutarjoajan on lisäksi varmistettava seuraavat seikat ottaen huomioon toiminnalliset ja käytännön rajoitteet:

sama henkilö suorittaa mahdollisuuksien mukaan kaikki uhrin kuulustelut, paitsi jos tästä aiheutuisi haittaa tutkinnan asianmukaiselle käsittelylle;

uhria kuulustellaan tarvittaessa tähän tarkoitukseen suunnitelluissa tai muunnetuissa tiloissa;

uhria kuulustelevat tai siihen osallistuvat ammattihenkilöt, joilla on tähän sopiva koulutus, ja

seksuaaliväkivallan, sukupuoleen perustuvan väkivallan tai lähisuhdeväkivallan uhrille tarjotaan mahdollisuutta siihen, että häntä kuulustelee samaa sukupuolta oleva henkilö. Tätä koskeva pyyntö on hyväksyttävä mahdollisuuksien mukaan, paitsi jos siitä aiheutuisi haittaa tutkinnan asianmukaiselle käsittelylle.

Siinä epätodennäköisessä tapauksessa, että epäilty pakenee, poliisi saa pakoa koskevan ilmoituksen vankilalta, nuorisorikkomuksista vastaavalta työryhmältä (*Youth Offending Team*), sairaalalta tai maahanmuuttajien pidätyskeskuksesta. Sen jälkeen poliisi ilmoittaa uhrille mahdollisuuksien mukaan paosta ja, jos epäillyn katsotaan aiheuttavan uhrille merkittävän riskin tai haittaa, toimista, joihin ryhdytään hänen suojelemisekseen.

Keneltä saan suojelua?

Jos teet rikosilmoituksen rikoksen tutkinnasta vastaavalle palveluntarjoajalle, tämän on varmistettava, että uhri arvioidaan yksilöllisesti mahdollisen erityissuojan määrittämiseksi. Useimmissa tapauksissa arvioinnin tekee poliisi.

Arvioidaanko tilannettani sen selvittämiseksi, voiko rikoksenteikijä aiheuttaa minulle lisävahinkoa?

Kaikilla rikoksen uhreilla on oikeus poliisin suorittamaan arviointiin mahdollisten tarpeiden tai tarvittavan tuen määrittämiseksi sekä sen määrittämiseksi, hyötyykö ja missä määrin uhri voi hyöttyä erityistoimista. Arvioinnin kesto ja sisältö riippuu rikoksen vakavuudesta ja yksilöllisistä tarpeistasi. Arvioinnissa otetaan huomioon henkilökohtaiset ominaisuutesi ja näkemyksesi sekä rikoksen luonne ja olosuhteet. Mitä enemmän tietoja pystyt antamaan arvioinnin aikana, sitä paremmin tukea voidaan tarjota yksilöllisten tarpeidesi mukaan.

Arvioidaanko tilannettani sen selvittämiseksi, voiko minulle aiheutua lisävahinkoa rikosoikeudenkäyntimenettelystä (rikostutkinnan ja oikeudenkäynnin aikana)?

Kaikilla rikoksen uhreilla on oikeus poliisin suorittamaan arviointiin mahdollisten tarpeiden tai tarvittavan tuen määrittämiseksi sekä sen määrittämiseksi, hyötyykö uhri ja missä määrin. Arvioinnin kesto ja sisältö riippuu rikoksen vakavuudesta ja yksilöllisistä tarpeistasi. Arvioinnissa otetaan huomioon henkilökohtaiset ominaisuutesi ja näkemyksesi sekä rikoksen luonne ja olosuhteet. Mitä enemmän tietoja pystyt antamaan arvioinnin aikana, sitä paremmin tukea voidaan tarjota yksilöllisten tarpeidesi mukaan.

Millaista suojelua erittäin haavoittuvassa asemassa olevat uhrin voivat saada?

Olet oikeutettu uhreja koskevien käytännėsääntöjen mukaiseen haavoittuvassa asemassa oleville uhreille myönnettävään täydentävään tukeen[1], jos seuraavat seikat vaikuttavat todennäköisesti todisteiden laatuun:

kärsit vuoden 1983 mielenterveyslaissa (*Mental Health Act 1983*) tarkoitetusta mielenterveyden häiriöstä;

sinulla on jokin muu merkittävä älyllinen tai sosiaaliseen toimintaan vaikuttava kehitysvamma, tai

sinulla on fyysinen vamma tai kärsit fyysisestä häiriöstä.

[1] Tämä perustuu nuoriso-oikeudesta ja rikosasioiden todisteista annetun vuoden 1999 lain (Youth Justice and Criminal Evidence Act 1999) 16 §:n perusteisiin, joiden mukaan tuomioistuim voi määrittää erityistoimia koskevan tukikelpoisuuden (katso 1 luvun 1.13-1.15 §).

Onko alaikäisillä uhreilla erityisiä oikeuksia?

Jos olet alle 18-vuotias (rikoksen tekohetkellä), sinulla on oikeus uhreja koskevien käytännėsääntöjen mukaiseen haavoittuvassa asemassa oleville uhreille myönnettävään täydentävään tukeen [1]. Tämä tarkoittaa, että olet oikeutettu myös erityist toimiin, jos esität todisteita oikeudessa.

[1] Tämä perustuu nuoriso-oikeudesta ja rikosasioiden todisteista annetun vuoden 1999 lain (Youth Justice and Criminal Evidence Act 1999) 16 §:n perusteisiin, joiden mukaan tuomioistuim voi määrittää erityistoimia koskevan tukikelpoisuuden (katso 1 luvun 1.13-1.15 §).

Rikos johti lähiomaiseni kuolemaan. Mitkä ovat oikeuteni?

Vainajan lähiomaisilla on oikeus saada käytännėsääntöjen mukaisia kaikkein vakavimpien rikosten uhreille tarkoitettuja palveluja.

Lähiomaiseni joutui rikoksen uhriksi. Mitkä ovat oikeuteni?

Perheen edustaja sellaisissa tapauksissa, joissa uhri on vammaisen tai vammautunut rikoksen seurauksena niin pahoin, ettei hän pysty kommunikoimaan

Jos sinulla on vamma tai olet vammautunut rikoksen seurauksena niin pahoin, ettei pysty kommunikoimaan, sinulla tai lähiomaisillasi on oikeus nimetä perheen edustaja toimimaan ainoana yhteyspisteenä uhreja koskevien käytännėsääntöjen mukaisten palvelujen vastaanottamista varten.

Alle 18-vuotiaan uhrin vanhempi tai huoltaja

Jos olet alle 18-vuotias, sinulla ja yleensä myös vanhemmallasi tai huoltajallasi on oikeus saada käytännėsääntöjen mukaisia palveluja.[1]

[1] Tämä ei koske tapauksia, joissa vanhempi tai huoltajasi on rikostutkinnan kohteena tai on saanut syytteen rikoksen yhteydessä tai joissa palveluntarjoaja katsoo perustellusti, että ei ole etujesi mukaista, että vanhempi tai huoltajasi saa kyseisiä palveluja.

Voinko osallistua sovitteluun? Millä ehdoin? Olenko turvassa sovittelun aikana?

Korjaava eli restoratiivinen oikeus (*restorative justice*) on menettely, jossa uhri ja haitan aiheuttanut henkilö saatetaan yhteen ja jossa pyritään löytämään myönteinen ratkaisu tilanteeseen.

Korjaava oikeus on vapaaehtoinen menettely. Siihen ei ole pakko osallistua, vaan sekä uhrin että rikoksenteikijän on suostuttava menettelyyn ennen kuin se voidaan käynnistää. Voit pyytää korjaavaan oikeusmenettelyyn osallistumista itsellesi sopivana hetkenä, tai sinua voidaan pyytää osallistumaan siihen, koska rikoksenteikijä on pyytänyt menettelyä. Korjaava oikeus ei aina ole sopiva ratkaisu, vaikka molemmat osapuolet haluaisivat turvautua siihen. Yhteyshenkilö tekee arvion menettelyn sopivuudesta.

Käyttöön otetaan riittävät suojatoimenpiteet sen varmistamiseksi, että kaikki menettelyt, joihin osallistut, ovat turvallisia. Koulutettu yhteyshenkilö on aina läsnä uhrin ja rikoksenteikijän välisissä tapaamisissa. Jos rikoksenteikijä on myöntänyt syyllisyytensä ja hän suostuu tapaamiseen tai yhteydenottoon, sinulla voi olla mahdollisuus selittää hänelle, miten rikos on vaikuttanut sinuun. Tämän jälkeen voit ehdottaa, että rikoksenteikijä pyytää tekoaan anteeksi, tai voitte sopia toimista, joihin rikoksenteikijän on ryhdyttävä aiheutuneen vahingon hyvittämiseksi.

Korjaava oikeus on eri asia kuin yhteisöllinen sovittelu (*community resolution*). Yhteisöllinen sovittelu on poliisin harjoittama epävirallinen keino käsitellä vähämerkityksisiä rikoksia ja epäsosiaalista käytöstä oikeasuhteisesti virallisen rikosoikeusjärjestelmän ulkopuolella. Yhteisöllistä sovittelua sovelletaan ensisijaisesti ensikertalaisiin rikoksenteikijöihin, jotka ovat ilmaisseet vilpittöntä katumusta, sekä tapauksiin, joissa uhri ei halua poliisin ryhtyvän virallisiin toimiin.

Mistä saan tietoa oikeuksiani koskevasta lainsäädännöstä?

 Rikoksen uhreja koskevat käytännėsäännöt (*Code of Practice for Victims of Crime*, jäljempänä 'uhreja koskevat käytännėsäännöt') on annettu **lähisuhdeväkivallasta, rikosoikeudesta ja rikoksen uhreista annetun vuoden 2004 lain** (jäljempänä 'vuoden 2004 laki') 32 §:n mukaisesti ja ne tulivat voimaan **vuoden 2004 lain 33 §:n** nojalla annetulla määräyksellä (**lähisuhdeväkivallasta, rikosoikeudesta ja rikoksen uhreista annettua vuoden 2004 lakia (uhreja koskevat käytännėsäännöt)**) koskeva vuoden 2015 määräys (vuonna 2015 annettu hallinnollinen määräys nro 1817)), joka esitettiin parlamentille 23.

lokakuuta 2015 ja jonka myötä uhreja koskevan säännösten tarkistettu versio tuli voimaan 16. joulukuuta 2015.

Uhreja koskevissa käytännėsäännöissä säädetään palveluista, joita tärkeimpien rikosoikeudellisten elinten (johdanto, 1-4 luku) ja vastaavista tehtävistä vastaavien elinten (5 luku) on tarjottava Englannissa ja Walesissa rikosten uhreille. Näitä elimiä kutsutaan "palveluntarjoajiksi" (*service providers*). Uhreja koskevissa käytännėsäännöissä määritetään tuet, joihin rikosten uhreilla on oikeus, sekä asiaankuuluvien palveluntarjoajien keskinäiset velvollisuudet. Uhreja koskevien käytännėsääntöjen 3 luvussa säädetään lapsille ymmärrettävällä kielellä, että palveluja on tarjottava rikoksen uhriksi joutuneille lapsille. Tätä säännöstä on luettava yhdessä uhreja koskevien käytännėsääntöjen johdannon ja 1 ja 2 luvun kanssa.

Uhreja koskevien käytännėsääntöjen johdannossa, 1 §:ssä ja 5 luvun 1 §:ssä varmistetaan, että toimivaltaiset viranomaiset ottavat direktiivin yleisperiaatteet huomioon toimiessaan uhreja koskevien käytännėsääntöjen mukaisissa tehtävissään.

Uhreja koskevien käytännėsääntöjen mukaisia tukia sovelletaan kaikkiin uhreihin heidän kotipaikka-asemastaan riippumatta.

 Lähisuhdeväkivallasta, rikosoikeudesta ja rikoksen uhreista annetun vuoden 2004 lain 56 §:ssä säädetään seuraavaa: oikeusministeriö tilaa kansallisia uhreille tarkoitettuja palveluja avustuksina. Lisäksi alueellisille poliisiviranomaisille voidaan myöntää avustuksia henkisten tai käytännön tukipalvelujen tilaamiseen tai tarjoamiseen rikoksen uhreille **epäsosiaalisesta käyttäytymisestä, rikosoikeudesta ja poliisitoiminnasta annetun vuoden 2014 lain 143 §:n** mukaisesti.

Oikeusministeriön ja poliisi- ja rikospoliisiviranomaisten välisen avustussopimuksen 3 kohdan mukaan poliisi- ja rikospoliisiviranomaisten tilaamien palvelujen on oltava uhreja koskevan direktiivin ja erityisesti sen 8 ja 9 §:n mukaisia. Sopimuksen 4 kohdassa määrätään, että palvelujen on oltava 8 §:n 1 momentissa lueteltujen ehtojen mukaisia.

Päivitetty viimeksi: 30/01/2019

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetyistä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.

2 - Rikosilmoituksen tekeminen ja rikoksen uhrin oikeudet rikostutkinnan tai oikeudenkäynnin aikana

Miten rikosilmoitus tehdään?

Rikoksesta on ensin ilmoitettava poliisille. Tietoja rikosilmoituksen tekemisestä on saatavilla seuraavasta linkistä: **rikosilmoituksen tekeminen**

Mistä voin selvittää, miten asia etenee?

Jos olet rikoksen uhri, sinulla on oikeus saada poliisilta tiedot seuraavista tapahtumista sekä selitys niiden syistä viiden työpäivän kuluessa tapahtumasta, jos: epäilty on pidätetty;

epäilty on kuulusteltu;

epäilty on vapautettu ilman syytteitä;

epäilty on vapautettu sillä ehdolla, että hän ilmoittautuu poliisille tiettyä ajankohtana, tai jos vapautuksen ehdot ovat muuttuneet tai ne on peruutettu.

Sinulla on oikeus saada poliisilta tiedot seuraavista tapahtumista viiden työpäivän kuluessa:

ensimmäisen tuomioistuinkäsittelyn päivämäärä, kellonaika ja paikka;

jos epäilty on vapautettu tuomioistuinkäsittelyyn saapumista varten, vapautuksen ehdot sekä niihin tehdyt muutokset.

Onko minulla oikeus saada oikeusapua (rikostutkinnan tai oikeudenkäynnin aikana)? Millä ehdoin?

Uhrit ja todistajat eivät ole rikosoikeudenkäynnin asianosaisia, eikä heillä tästä syystä ole oikeutta oikeusapuun Englannissa ja Walesissa.

Voinko saada korvauksia kuluista (jotka aiheutuvat osallistumisesta rikostutkintaan/oikeudenkäyntiin)? Millä ehdoin?

Rikossyytettä ajavilla viranomaisilla on oltava säännöt, joiden mukaan uhreilla on mahdollisuus saada korvaus kuluista, joita aiheutuu todisteiden esittämisestä oikeudessa.

Lisätietoja todistajien korvausvaatimusten esittämisestä on saatavilla **täältä**

ja **täältä**

Jos asian käsittely päätetään lopettaa ennen kuin asia menee tuomioistuimen käsiteltäväksi, voinko hakea tällaiseen päätökseen muutosta?

Jos et ole tyytyväinen syyttäjävirston (*Crown Prosecution Service* , CPS) syyttämättäjäättämisspätöktseen, voit hakea päätöksen uudelleentarkastelua uhrien muutoksenhakuoikeutta koskevien kansallisen poliisipäälliköiden neuvoston (*National Police Chiefs Council*, NPCC) ja syyttäjävirston sääntöjen mukaisesti. Syyttäjävirsto otti käyttöön uhrien muutoksenhakuoikeutta koskevat säännöt 5. kesäkuuta 2013. Englannin ja Walesin poliisivoimat ottivat käyttöön vastaavanlaiset säännöt 1. huhtikuuta 2015. Sääntöjen mukaan rikoksen uhrilla on oikeus hakea poliisin tai syyttäjävirston syyttämättäjäättämisspätöktseen tai rikosoikeusmenettelyn päättämistä koskevan muun päätöksen uudelleentarkastelua.

Jos sinulle ilmoitetaan päätöksestä, jonka uudelleentarkastelua voit hakea joko kansallisen poliisipäälliköiden neuvoston tai syyttäjävirston sääntöjen nojalla, sinulla on oikeus saada ilmoituksessa riittävät tiedot, jotta voit päättää, haluatko hakea päätöksen uudelleentarkastelua.

Voinko osallistua oikeudenkäyntiin?

Jos sinulla on tietoa tapahtuneesta, sinua voidaan pyytää kuultavaksi oikeudessa syyttäjän tai puolustuksen todistajana.

Mikä on virallinen roolini oikeudenkäynnissä? Voinko esimerkiksi päättää, olenko todistaja, asianosainen vai toissijaisen syyteoikeuden käyttäjä (asianomistaja)?

Rikosten uhreja koskevilla käytännėsäännöissä (*Victims' Code*) uhrilla tarkoitetaan

luonnollista henkilöä, jolle on aiheutunut rikoksesta välitön vahinko, kuten fyysinen, henkinen tai emotionaalinen haitta taikka taloudellinen menetys; uhrin lähiomaista, jos uhri on kuollut rikoksen välittömänä seurauksena.

Jos sinulla on tietoa tapahtuneesta, sinua voidaan pyytää kuultavaksi oikeudessa syyttäjän tai puolustuksen todistajana. Jos sinulla on tietoa asiaan liittyvistä ihmisistä, sinua voidaan pyytää kuultavaksi oikeudessa luonnetodistajana, yleensä puolustuksen aloitteesta. Kummassakin tapauksessa todistajanlausuntosi voi ratkaista sen, tuomitaanko vastaaja vai vapautetaanko hänet syyteistä.

Asianomistajan syyteoikeutta suojellaan rikosten syytteesenpanosta annetun vuoden 1985 lain (*Prosecution of Offences Act (POA)*) 6 :n 1 momentilla.

Syyteoikeuteen liittyy kuitenkin joitakin rajoituksia:

syyttäjävirston johtajalla (*Director of Public Prosecutions*) on rikosten syytteesenpanosta annetun vuoden 1985 lain 6 :n 2 momentin mukaan toimivalta ottaa asianomistajasyytteet hoitaakseen;

joissakin tapauksissa toissijaista syyteoikeutta käyttävän asianomistajan on pyydettävä ennen oikeudenkäynnin alkamista valtakunnansyyttäjältä (*Attorney General*) tai syyttäjävirston johtajalta lupa syytteen ajamiseen.

Lisätietoja on saatavilla **täältä**

Mitä oikeuksia ja velvollisuuksia tähän rooliin liittyy?

Rikosten uhreja koskevilla käytännėsäännöissä säädetään uhrien oikeuksista. Käytännėsäännöt ovat saatavissa **täältä**

Jos olet rikoksen todistaja mutta et uhri, voit saada palveluja todistajan oikeuksien peruskirjan (*Witness Charter*) mukaisesti (tällöin käytännėsääntöjä ei sovelleta). Todistajan oikeuksien peruskirja on saatavissa **täältä**

Voinko antaa oikeudenkäynnin aikana lausuman tai todistajanlausunnon? Millä ehdoin?

Jos sinulla on tietoa tapahtuneesta, sinua voidaan pyytää kuultavaksi oikeudessa syyttäjän tai puolustuksen todistajana. Jos sinulla on tietoa asiaan liittyvistä ihmisistä, sinua voidaan pyytää kuultavaksi luonnetodistajana, yleensä puolustuksen aloitteesta.

Voit antaa uhrin henkilökohtaisen lausuman (*Victim Personal Statement (VPS)*), jossa selität omin sanoin, miten rikos on vaikuttanut sinuun (fyysisesti, emotionaalisesti, taloudellisesti tai muulla tavalla). Lausuma poikkeaa todistajanlausunnosta, joka koskee tapahtumia rikoshetkellä (esimerkiksi sitä, mitä näit tai kuulit).

Antamalla lausuman saat äänesi kuuluviin rikosoikeudellisessa menettelyssä. Et kuitenkaan saa ilmaista lausumassa mielipidettäsi tuomiosta tai seuraamuksesta, joka epäillylle olisi määrättävä, sillä niistä päättää tuomioistuin.

Sinulla on oikeus antaa lausuma samaan aikaan kun annat rikoksen tapahtumia koskevan todistajanlausunnon poliisille.

Jos vastaaja todetaan syylliseksi, sinulla on oikeus ilmoittaa, haluatko, että lausumasi luetaan ääneen tai (jos lausuma on äänitetty) toistetaan oikeudessa. Lisäksi sinulla on oikeus ilmoittaa, haluatko lukea lausumasi ääneen itse vai haluatko, että joku muu (esim. lähiomainen tai syyttäjävirston asianajaja) lukee sen. Ennen kuin päätät, luetaanko lausumasi ääneen vai toistetaanko se, sinulle kerrotaan mahdollisista seurauksista, kuten esimerkiksi siitä, että lausumastasi voidaan kertoa tiedotusvälineissä. Lisäksi oikeudenkäynnissä puolustusasianajaja voi esittää sinulle lausumaasi koskevia kysymyksiä. Jos pyydät, että lausumasi luetaan ääneen tai toistetaan oikeudessa, oikeus päättää etusi huomioon ottaen siitä, mitkä osat lausunnosta luetaan ääneen tai toistetaan, sekä siitä, kuka lausunnon lukee. Useimmissa tapauksissa koko lausuma tai osa siitä luetaan ääneen tai toistetaan, ellei oikeus tote, että lukematta tai toistamatta jättämiseen on hyvä syy. Saat oikeuden päätöksen tiedoksi.

Mitä tietoja uhrille annetaan oikeudenkäynnin aikana?

Sinulla on oikeus

saada tietoa mahdollisten vapauttamista koskevien kuulemisten ratkaisusta (joka koskee merkityksellisiä vapautuksen ehtoja ja niihin tehtyjä merkittäviä muutoksia) ja sen perusteluista viiden työpäivän kuluessa. Jos olet joutunut kaikkein vakaviin kuuluvan rikoksen uhriksi tai jos olet haavoittuvassa asemassa tai jatkuvan uhan tai pelotellun kohteena, sinulla on oikeus saada nämä tiedot yhden työpäivän kuluessa;

lisäksi saat todistajanhoidosta vastaavalta yksiköltä (*Witness Care Unit*) tiedot mahdollisten asiaan liittyvien rikosoikeudellisten kuulemisten päivämääristä, käsittelypaikasta ja tuloksista. Nämä tiedot on annettava yhden työpäivän kuluessa siitä, kun todistajanhoidosta vastaava yksikkö on saanut tiedot tuomioistuimelta;

saada tieto siitä, onko epäilystä annettu pidätysmääräys, ja jos epäily pidätetään uudelleen, kuulemisen tuloksesta. Jos epäily pidätetään uudelleen pidätysmääräyksen nojalla, hänet yleensä tuodaan oikeuden eteen pian tämän jälkeen. Nämä tiedot on annettava viiden työpäivän kuluessa siitä, kun todistajanhoidosta vastaava yksikkö on saanut tiedot tuomioistuimelta;

jos epäily kiistää syyllisyytensä, keskustella mahdollisista tarpeistasi todistajanhoidosta vastaavan yksikön kanssa ja tulla ohjatuksi asiaankuuluvaan tukiryhmään tai tarvittaessa virstoon.

Jos toimit todistajana oikeudenkäynnissä, sinulla on oikeus

kysyä tuomioistuimen henkilöstöltä, voitko saada rakennukseen eri sisäänkäynnin kautta kuin epäilty tai tämän omaiset tai ystävät;

tavata mahdollisuuksien mukaan syyttäjävirston asianajaja tai edustaja ja esittää tälle kysymyksiä tuomioistuinmenettelystä. Asianajaja tai edustaja kertoo sinulle mahdollisuuksien mukaan, miten pitkään sinun on odotettava ennen kuin sinua kuullaan todistajana;

saada mahdollisuuksien mukaan syyttäjävirston asianajajalta tai edustajalta selitys menettelyn mahdollisista viivästyksistä kyseisenä päivänä sekä tieto todennäköisestä odotusajasta;

odottaa ja istua eri tilassa kuin epäilty ja tämän perheenjäsenet tai ystävät - tuomioistuimen on järjestettävä tämä aina, kun se on mahdollista;

hyödyntää tuomioistuimen mahdollisesti määräämiä erityistoimia;

saada nimetyksi yhteyshenkilö tuomioistuimessa, jotta saat ajantasaiset tiedot oikeuskäsittelyn etenemisestä.

Saanko tutustua oikeudenkäyntiasiakirjoihin?

Oikeutta tutustua oikeudenkäyntiasiakirjoihin säännellään siviiliprosessisääntöjen 5 osassa. Kaikkein merkityksellisimmät säännöt ovat todennäköisesti 5.4C ja 5.4D. Säännöt ovat saatavissa [☞ täältä](#)

Päivitetty viimeksi: 30/01/2019

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetyistä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, jossa löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.

3 - Rikoksen uhrin oikeudet oikeudenkäynnin jälkeen

Voiko tuomioistuimen päätökseen hakea muutosta?

Uhrilla ei ole oikeutta hakea muutosta rikoksentekijän tuomioon tai rangaistukseen.

Mitkä ovat oikeuteni tuomion antamisen jälkeen?

Oikeudenkäynnin jälkeen sinulla on oikeus

saada syyttäjävirston (*Crown Prosecution Service, CPS*) päätöksen mukainen korvaus kuluista, joita on aiheutunut sinulle oikeudenkäyntiin osallistumisesta todistajana. Korvaus maksetaan 10 työpäivän kuluessa siitä, kun syyttäjävirsto on vastaanottanut asianmukaisesti täytetyn hakemuslomakkeen;

saada todistajien palveluyksiköltä (*Witness Care Unit*) tietoa oikeudenkäynnin tuloksista sekä mahdollisuuksien mukaan lyhyt tiivistelmä sen perusteluista.

Nämä tiedot annetaan yhden työpäivän kuluessa siitä, kun todistajien palveluyksikkö on saanut tiedot tuomioistuimelta;

siihen, että todistajien palveluyksikkö ohjaa sinut soveltuviin tapauksissa uhrin tukipalvelujen pariin, kun palveluja on saatavilla.

(i) Kun Crown Court -tuomioistuimelta haetaan muutosta *Magistrates' Court* tuomioistuimen määräämään tuomioon tai rangaistukseen:

sinulla on oikeus saada todistajien palveluyksiköltä seuraavat tiedot yhden työpäivän kuluessa siitä, kun yksikkö on saanut tiedot tuomioistuimelta:

tieto muutoksenhausta;

mahdollisen tuomioistuinkäsittelyn päivämäärä, kellonaika ja paikka;

muutoksenhaun tulos, mukaan luettuna mahdolliset muutokset alkuperäiseen tuomioon.

Lisäksi sinulla on oikeus

odottaa ja istua oikeussalissa eri tilassa kuin muutoksenhakija ja tämän lähiomaiset tai ystävät. Tuomioistuimen on huolehdittava näistä järjestelyistä aina, kun se on mahdollista;

saada nimetyksi yhteyshenkilö Crown Court -tuomioistuimessa;

saada tarvittaessa tietoa rikoksen uhrin tukipalveluista, jos niitä on saatavilla.

(ii) Kun muutoksenhakutuomioistuimelta (*Court of Appeal*) haetaan muutosta tuomioon tai rangaistukseen tai kun Yhdistyneen kuningaskunnan korkeimmalta oikeudelta (*Supreme Court*) haetaan muutosta rikosasiassa oikeuskysymyksen osalta,

sinulla on oikeus

saada tieto siitä, että muutoksenhakijalle on myönnetty muutoksenhakuoikeus, viiden työpäivän kuluessa siitä, kun todistajien palveluyksikkö on saanut tiedon tuomioistuimelta. Kaikkien vakavimpien rikosten uhreilla tai uhreilla, jotka ovat haavoittuvassa asemassa tai jatkuvan uhan tai pelotellun kohteena, on oikeus saada tämä tieto yhden työpäivän kuluessa;

saada todistajien palveluyksiköltä tieto mahdollisen tuomioistuinkäsittelyn päivämäärästä, kellonajasta ja paikasta yhden työpäivän kuluessa siitä, kun yksikkö on saanut tiedot tuomioistuimelta;

saada todistajien palveluyksiköltä tieto muutoksenhakijan vapauttamisesta takuita vastaan ennen muutoksenhaun käsittelyä tai takuuehtojen muuttamisesta, yhden työpäivän kuluessa siitä, kun yksikkö on saanut tiedon tuomioistuimelta;

saada todistajien palveluyksiköltä ajantasaiset tiedot tuomioistuinkäsittelyn ajankohdan mahdollisista muutoksista yhden työpäivän kuluessa siitä, kun yksikkö on saanut tiedon tuomioistuimelta;

saada todistajien palveluyksiköltä rikosasioiden muutoksenhakuvirastossa (*Criminal Appeal Office*) tai Yhdistyneen kuningaskunnan korkeimmassa oikeudessa työskentelevän yhteyshenkilön nimi;

saada tieto muutoksenhaun tuloksesta viiden työpäivän kuluessa siitä, kun todistajien palveluyksikkö on saanut tiedon tuomioistuimelta. Tähän sisältyy tieto mahdollisista alkuperäiseen tuomioon tehdyistä muutoksista. Kaikkien vakavimpien rikosten uhreilla tai uhreilla, jotka ovat haavoittuvassa asemassa tai jatkuvan uhan tai pelotellun kohteena, on oikeus saada tiedot yhden työpäivän kuluessa;

odottaa oikeudessa eri tilassa kuin muutoksenhakija ja tämän lähiomaiset tai ystävät. Tuomioistuimen henkilöstön on huolehdittava näistä järjestelyistä aina, kun se on mahdollista. On harvinaista, että muutoksenhakija osallistuu kuulemisiin korkeimmassa oikeudessa. Erityisjärjestelyihin ryhdytään, jos muutoksenhakija on läsnä oikeudessa etkä halua istua oikeussalissa;

pyytää muutoksenhakuvirastolta tai Yhdistyneen kuningaskunnan korkeimman oikeuden henkilöstöltä oikeuden päätöstä, kun se on julkaistu.

Jos olet menehtyneen uhrin lähiomainen, sinulla on edellytykset täyttävissä tapauksissa oikeus tavata syyttäjää, kun muutoksenhakuoikeus on myönnetty.

Tapaamisessa selitetään muutoksenhaun ja oikeusmenettelyjen luonne.

Rikosasioiden tarkistuslautakunta

Saatuun hakemuksen rikoksentekijältä rikosasioiden tarkistuslautakunta (*Criminal Cases Review Commission*) tarkistaa rikoksesta määrätty tuomiot ja rangaistukset. Lautakunta voi siirtää tuomion tai rangaistuksen uuteen muutoksenhakumenettelyyn, jos esiin tulee uusia tietoja tai näkökohtia, joiden mukaan tuomio on perusteeton tai rangaistus on liian pitkä. Lautakunta saa tuomituilta henkilöiltä vuosittain noin 1 000 hakemusta, ja se toimittaa uuteen muutoksenhakukäsittelyyn 30-40 tapausta. Asiaa tarkastellessaan lautakunta arvioi tapauksen mahdollisen vaikutuksen sinuun ja päättää, onko sinulle ilmoitettava asiasta. Lautakunta kirjaa kanssasi käytävää yhteydenpitoa koskevien päätöstensä perustelut ja ilmoittaa tarvittaessa päätöksistään poliisille.

Jos lautakunta katsoo, että tarkistus tulee todennäköisesti tietoon, sinulla on oikeus saada siitä asiaa koskeva ilmoitus.

Jos lautakunta päättää, että sinuun on asianmukaista ottaa yhteyttä tarkistuksen aikana, se ilmoittaa, että hakemus on vastaanotettu ja että asiaa tarkistetaan. Tarkistuksen jälkeen lautakunta päättää, onko tuomio tai rangaistus siirrettävä tuomioistuimen käsiteltäväksi, ja ilmoittaa päätöksestään sinulle, ellet ole nimenomaisesti pyytänyt, ettei asiasta ilmoiteta.

Jos lautakunta päättää, että sinuun ei ole asianmukaista ottaa yhteyttä tarkistuksen aikana, mutta tämän jälkeen päättää siirtää tuomion tai rangaistuksen tuomioistuimen käsiteltäväksi, lähtökohtaisesti oletetaan, että lautakunta ilmoittaa sinulle siirtämisestä.

Onko minulla oikeus saada tukea tai suojelua oikeudenkäynnin jälkeen? Kuinka kauan?

Sinulla on oikeus saada uhrin tukipalveluja milloin tahansa riippumatta siitä, oletko tehnyt rikosilmoituksen, ja tutkinnan ja oikeuskäsittelyn päätökseen saattamisen jälkeen.

Mitä tietoja saan siinä tapauksessa, että rikoksentekijä tuomitaan?

Sinulla on oikeus saada todistajien palveluyksiköstä tieto tuomiosta (jos epäilty on tuomittu) yhden työpäivän kuluessa siitä, kun yksikkö on saanut tiedon tuomioistuimelta. Näihin tietoihin sisältyy myös lyhyt selitys tuomion merkityksestä ja vaikutuksesta.

Sinulla on oikeus saada syyttäjänvirastolta vastaus mahdollisiin tuomiota koskeviin kysymyksiisi, joihin todistajien palveluyksikkö ei pysty vastaamaan.

Edellä mainittujen oikeuksien lisäksi menehtyneen uhrin lähiomaisilla on tarvittaessa oikeus tavata syyttäjänviraston edustaja. Tapaamisessa edustaja selittää, millainen tuomio tekijälle on määrätty. Tapaaminen järjestetään yleensä tuomioistuimen tiloissa.

Ilmoitetaanko minulle, jos rikoksentekijä vapautuu (myös ennen määräaikaa tai ehdonalaiseen) tai pakenee vankilasta?

Jos olet joutunut sellaisen seksuaali- tai väkivaltarikoksen uhriksi, josta tekijälle on määrätty vähintään 12 kuukauden tuomio, sinulle tarjotaan pääsyä ehdonalaaisyksikön lakisääteeseen uhrin tiedotusohjelmaan (*Victim Contact Scheme*, VCS). Sen tarkoituksena on antaa uhrille mahdollisuus saada tietoja ja neuvontaa rikosoikeudellisesta menettelystä hänen tapaukseensa nimetyn yhteyshenkilön (*Victim Liaison Officer*) välityksellä. Ohjelmassa uhrille annetaan kansallisen ehdonalaaisyksikön (*National Probation Service*) harkinnan mukaan tietoja rikoksentekijän tuomion keskeisistä vaiheista, kuten siirtymisestä ehdonalaiseen vapauteen tai vapauttamisesta, sekä esitetään tietoja uhuriin liittyvistä ehdoista, joita voidaan asettaa rikoksentekijän vapauttamiselle.

Jos olet joutunut sellaisen seksuaali- tai väkivaltarikoksen [1] uhriksi, josta tekijälle on määrätty vähintään 12 kuukauden vankeusrangaistus tai häntä pidetään sairaalahoidossa vuoden 1983 mielenterveyslain mukaisesti, sinulla on oikeus saada todistajien palveluyksiköltä tietoa uhrin tiedotusohjelmasta sekä siitä, että tapaustasi koskevat tiedot siirretään kansalliselle ehdonalaaisyksikölle 20 työpäivän kuluessa, ellet ole kieltänyt tietojen siirtämistä.

Jos päätät osallistua uhrin tiedotusohjelmaan, sinulla on oikeus

päättää, haluatko saada tietoa rikoksentekijän tuomion keskeisistä vaiheista;

saada nimetyksi yhteyshenkilö, joka toimii välittäjänä uhrin ja kansallisen ehdonalaaisyksikön välillä, paitsi jos olet sellaisen mielenterveyspotilaan uhri, johon ei sovelleta vapaudenrajoituksia (ks. jäljempänä);

saada tietoa ja esittää huomautuksia kansalliselle ehdonalaaisyksikölle sellaisista rikoksentekijän vapauttamisen tai ehdonalaiseen vapauteen pääsyn ehdoista, jotka liittyvät uhuriin. Tällainen ehto voi olla esimerkiksi kielto ottaa yhteyttä sinuun tai lähiomaisiisi;

saada kansalliselta ehdonalaaisyksiköltä tietoa sellaisista rikoksentekijän vapauttamiseen tai ehdonalaiseen vapauteen pääsyyn sovellettavista ehdoista, jotka liittyvät sinuun tai lähiomaisiisi;

saada tieto kyseisten ehtojen päättymispäivästä;

saada mitkä tahansa muut tiedot, joiden kansallinen ehdonalaaisyksikkö katsoo olevan merkityksellisiä asian olosuhteiden kannalta, mukaan luettuina tiedot rikoksentekijän tuomion keskeisistä vaiheista tai hoidosta, jos kyseessä on mielenterveyspotilas, johon sovelletaan tai johon ei sovelleta rajoituksia.

Myös menehtyneen uhrin lähiomaiselle voidaan tarjota pääsy uhrin tiedotusohjelmaan, jos rikoksentekijälle on määrätty

vähintään 12 kuukauden vankeusrangaistus tai häntä hoidetaan psykiatrisessa vankisairaalassa (*secure hospital*). Muiden sukulaisten pääsystä

tiedotusohjelmaan päättää kansallinen ehdonalaaisyksikkö.

Uhrin vanhemmalle, huoltajalle tai hoitajalle tarjotaan yleensä pääsyä tiedotusohjelmaan uhrin puolesta silloin kun uhri on alle 18-vuotias tai haavoittuvassa asemassa oleva aikuinen tai hän ei muuten pysty osallistumaan ohjelmaan täysipainoisesti. Pääsyä tiedotusohjelmaan ei kuitenkaan tarjota näille henkilöille, jos sen ei katsota olevan uhrin etujen mukaista.

Toimet uhrin suojelemiseksi, jos rikoksentekijä pakenee

Siinä epätodennäköisessä tapauksessa, että rikoksentekijä pakenee vankilasta, vankila, nuorisorikkomuksista vastaava työryhmä (*Youth Offending Team*), sairaala tai maahanmuuttajien säilönnötokeus ilmoittaa paosta poliisille, minkä jälkeen poliisi ilmoittaa uhrille mahdollisuuksien mukaan paosta ja toimista, joihin ryhdytään hänen suojelemisekseen, jos rikoksentekijän katsotaan aiheuttavan uhrille merkittävän vaaran tai haittaa.

[1] *Perheväkivallasta, rikosoikeudesta ja rikoksen uhreista annetun vuoden 2004 lain* (Domestic Violence, Crime and Victims Act 2004) 45 §:n 2 momentin mukaisesti.

Voinko osallistua vapauttamista tai ehdonalaiseen pääsyä koskevien päätösten tekemiseen? Voinko esimerkiksi antaa tässä yhteydessä lausuman tai hakea päätöksiin muutosta?

Jos olet päättänyt osallistua uhrien tiedotusohjelmaan ja ehdonalaishautakunta (*Parole Board*) aikoo käsitellä rikoksenteikijän vapauttamista tai siirtymisestä ehdonalaiseen vapauteen, sinulla on oikeus saada kansalliselta ehdonalaishautakunnalta tieto mahdollisesta ehdonalaishautakunnan kuulemisesta; esittää ehdonalaishautakunnalle rikoksenteikijän vapauttamisen ehtoja koskevia huomautuksia; saada selitys, jos pyytämäsi ehtoa ei ole asetettu rikoksenteikijän vapauttamiselle; saada yhteyshenkilöltäsi selitys siitä, mikä on uhrin lausuma (*Victim Personal Statement, VPS*) sekä tieto siitä, miten ehdonalaishautakunta käyttää lausumaa; esittää uhrin lausuma, joka toimitetaan ehdonalaishautakunnalle; jos ehdonalaishautakunta katsoo suullisen kuulemisen aiheelliseksi, pyytää lupaa osallistua kuulemiseen uhrin lausuman esittämiseksi.

Päivitetty viimeksi: 30/01/2019

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetyistä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.

4 - Korvaus

Miten uhri voi hakea vahingonkorvausta rikoksenteikijältä? (esim. viemällä asian oikeuteen, nostamalla vahingonkorvauskanteen tai aloittamalla liitännäismenettelyn)

Vuoden 2012 rikosvahingon korvausjärjestelmä

Rikosvahingon korvausjärjestelmä (*Criminal Injuries Compensation Scheme*) on hallituksen rahoittama järjestelmä, josta maksetaan korvauksia väkivaltarikosten syyttömille uhreille Isossa-Britanniassa. Kaikki korvausvaatimukset ratkaisee rikosvahingon korvauksia hallinnoiva viranomainen (*Criminal Injuries Compensation Authority (CICA)*). Kaikkia korvausvaatimuksia ei kuitenkaan hyväksytä, vaan hakijan on täytettävä järjestelmän kelpoisuusehdot.

Järjestelmää koskevat ohjeet ovat saatavilla [täältä](#)

Voit tehdä hakemuksen [täällä](#)

Oikeuden määräämä korvaus

Magistrates' Court -tuomioistuin voi määrätä enintään 5 000 Englannin punnan suuruisen vahingonkorvauksen syytettyä kohti. Crown Court -tuomioistuimen toimivaltaa ei ole rajoitettu, mutta sen on otettava huomioon rikoksenteikijän varallisuus.

Tuomioistuin asettaa asianmukaiseksi katsomansa korvaussumman ottaen huomioon syyttäjän ja puolustuksen esittämät todisteet ja lausumat.

Tuomioistuimet kiinnittävät erityisen paljon huomiota vahingonkorvausmääräysten laatimiseen, ja niiden on ilmoitettava perusteet tällaisen määräyksen antamatta jättämiselle.

Lisätietoja Crown Court -tuomioistuimen vahingonkorvausmääräyksistä on saatavilla [täältä](#)

Vahingonkorvauskanne

Vahingonkorvauskanteen nostamisesta päättää uhri. Kanteen nostaminen voi kuitenkin vaikuttaa muihin korvausvaatimuksiin. Sen vuoksi saatetaan tarvita oikeudellista neuvontaa.

Tietoja korvausvaatimuksen esittämisestä on saatavilla [täältä](#)

Tuomioistuin on määrännyt rikoksenteikijän maksamaan uhrille vahingonkorvausta. Miten uhri voi varmistaa, että rikoksenteikijä maksaa korvauksen?

Korvausmääräyksen täytäntöönpanosta vastaa tuomioistuin.

Jos rikoksenteikijä ei maksa korvausta, voiko valtio maksaa uhrille etumaksua tämän sijasta? Millä ehdoin?

Tuomioistuimen antamasta korvausmääräyksestä ei makseta ennakkomaksua Englannissa tai Walesissa.

Onko uhrilla oikeus saada korvausta valtiolta?

Sinulla voi olla oikeus saada korvaus rikosvahingon korvausjärjestelmästä. Lisätietoja on saatavilla [täältä](#):

Onko uhrilla oikeus saada korvausta, jos rikoksenteikijää ei tuomita?

Sinulla voi olla oikeus rikosvahingon korvausjärjestelmän mukaiseen korvaukseen, vaikka rikoksenteikijää ei tunneta tai tätä ei ole tuomittu. Lisätietoja on saatavilla [täältä](#)

Onko mahdollista saada etumaksua sillä aikaa kun korvaushakemusta käsitellään?

Jos rikosvahingon korvauksista vastaava viranomainen on päättänyt, että sinulla on oikeus maksuun, mutta ei voi tehdä lopullista ratkaisua, viranomainen voi harkita välimaksun suorittamista. Jos viranomainen ei voi tehdä lopullista päätöstä, tämä johtuu todennäköisesti siitä, että vahingon pitkäaikaisen vaikutuksen selvittämiseen tarvitaan enemmän aikaa.

Lisätietoja on saatavilla [täältä](#)

Päivitetty viimeksi: 30/01/2019

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetyistä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.

5 - Rikoksen uhrin oikeus saada tukea ja apua

Mihin on otettava yhteyttä?

Uhrien tietopalvelusta (*Victims' Information Service*) saat tietoa lähelläsi sijaitsevista tukipalveluista, korjaavan oikeuden palveluista, rikosoikeusjärjestelmästä sekä uhreja koskevista käytäntösäännöistä (*Victims' Code*) ja todistajan oikeuksien peruskirjasta (*Witness Charter*). [Uhrien tietopalvelu](#)

Oikeusministeriö myöntää avustuksia uhrien tukipalveluille. Lisäksi alueellisille poliisiviranomaisille (*Police and Crime Commissioners, PCC*) voidaan myöntää avustuksia henkisten tai käytännön tukipalvelujen tilaamiseen tai tarjoamiseen rikoksen uhreille epäsosiaalista käyttäytymistä, rikollisuutta ja poliisitoimintaa koskevan lain (*Anti-social Behaviour, Crime and Policing Act 2014*) 143:n mukaisesti.

Tietoja paikallisesti rahoitetuista palveluista on saatavilla poliisin alueellisilla verkkosivustoilla. Tietoja alueellisista poliisiviranomaisista on saatavilla [täältä](#)

Tietoja lähimmästä seksuaalirikosten uhrien tukikeskuksesta on saatavilla [kansallisen terveydenhuoltojärjestelmän](#) muita kuin hätätilanteita varten [tarkoitettua NHS 111 -tukipalvelusta](#), yleislääkäreiltä, paikallisen sairaalan ensiavusta tai [NHS Choices](#) <https://www.nhs.uk/Service-Search/Rape-and-sexual-assault-referral-centres/LocationSearch/364> -verkkosivustolta.

Rikoksen uhrien neuvontapuhelin

Uhrien tietopalveluun sisältyy myös uhreille tarkoitettu tiedotuspuhelin +44 808 168 9293.

Voiko uhri saada tukea maksutta?

Kyllä.

Millaista tukea rikoksen uhri voi saada valtiolta tai viranomaisilta?

Poliisin on annettava sinulle tiedot siitä, missä ja miten voit saada neuvontaa tai tukea, mukaan luettuna terveydenhuollon tuki, asiantuntijatuki (kuten psykologin apu) ja vaihtoehtoinen majoitus.

 [Asuntolain \(Housing Act 1996\) 7 osassa](#) edellytetään, että paikalliset asuntoviranomaiset antavat tukea kodittomille ja apua pyytäville henkilöille ja perheille.

Kansallinen terveydenhuoltojärjestelmä (*National Health Service*) tarjoaa tukea seuraavissa tilanteissa:

 [traumaperäinen stressihäiriö](#)

 [seksuaalinen väkivalta](#)

 [lähisuhdeväkivalta](#)

Millaista tukea voin saada kansalaisjärjestöiltä?

Monet kansalaisjärjestöt ja hyväntekeväisyysjärjestöt tarjoavat apua, tukea, neuvontaa ja muita yleis- tai erikoispalveluja rikoksen uhreille kansallisella, alueellisella ja paikallisella tasolla.

Päivitetty viimeksi: 30/01/2019

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetyistä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.